

عنوان مقاله:

جایگاه خودسازمان دهی روستاییان در بهبود طرح های توسعه روستایی (مورد مطالعه: استان آذربایجان شرقی)

محل انتشار:

فصلنامه جامعه شناسی سیاسی ایران، دوره 5، شماره 12 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

رقیه سالک قهفرخی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

ناصر شفیعی ثابت - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

زهره فنی - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

در کشورهای در حال توسعه، روستاها در مقایسه با مناطق شهری از پیشرفت کمتری برخوردارند؛ و سرمایه گذاری کافی در زیرساخت ها و فعالیت های اقتصادی آن ها وجود ندارد، از این رو، با چالش های جدی در زمینه ارتقاء شاخص های توسعه پایدار روستایی نظیر: محیطی اکولوژیک و اجتماعی اقتصادی مواجه هستند. علیرغم سابقه بیش از پنجاه ساله برنامه ریزی توسعه در کشور، نظام برنامه ریزی توسعه ملی و توسعه روستایی دارای نارسایی های اساسی است. فقدان برنامه ریزی و تهیه برنامه های پنج ساله توسعه در سطح محلی، عدم وجود رابطه منطقی بین سطوح ملی، منطقه ای و محلی برنامه ریزی و حاکمیت تصمیم گیری بالا به پایین در این زمینه، حاکمیت برنامه ریزی بخشی در ساختار نظام برنامه ریزی روستایی، عدم مشارکت مردم و سازمان های غیردولتی در برنامه ریزی روستایی و همچنین فقدان مدیریت یکپارچه در برنامه ریزی و توسعه نواحی روستایی، مهم ترین ویژگی ها و یا به عبارتی نارسایی های نظام برنامه ریزی روستایی کشور است. بند ۸ اصل ۳ قانون اساسی کشور نیز بر تقویت فرایندهای برنامه ریزی ملی و محلی در جهت بهبود کیفیت مشارکت عمومی در برنامه های توسعه تاکید دارد. به رغم گرایش به بهبود مشارکت عمومی، مشوق های محدودی جهت مشارکت جوامع روستایی ارائه می شود که ناشی از تداوم نارسایی ها و ضعف ساختار مدیریتی و فرایند عملیاتی برنامه ریزی است. در رابطه با خودسازمان دهی جوامع روستایی، نقش برنامه ریزی به طور عمده به عنوان فرایند تخصیص خدمات و یا منابع به جوامع روستایی تفسیر می شود که ادغام سایر مولفه های مهم در ایجاد ظرفیت نهادی همانند سرمایه اجتماعی، دانش و مهارت های موردنیاز، هنجارها، رهبری جامعه و شبکه های اجتماعی نادیده گرفته می شود.

کلمات کلیدی:

خودسازمان دهی، برنامه های توسعه روستایی، عدالت رویه ای، یادگیری اجتماعی، آذربایجان شرقی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1536945>

